

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Într-o săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 1830—1924.

Comunicat.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu Nr. 22.263 din 14 Maiu a. c. ne-a înaintat următoarea adresă:

„Domnul profesor A. D. Atanasiu preocupat de gândul, de a contribui la dezvoltarea ideii de unitate sufletească, a tuturor românilor și concetățenilor, cari locuiesc cu noi în țară, a alcătuit: *România Ilustrată și Istorică* (Hartă-tablou, artistic ilustrat și executat în 9 culori) care, prin înfățișarea celor mai însemnate frontiere istorice ale provinciilor românești dela Dacia Traiană și până la frontiera de astăzi a țării; prin chipuri din trecutul și prezentul neamului; prin icoane din istoria artei și a civilizației noastre; prin înfățișarea scenelor de abnegație și de iubire pentru poporul român și a Familiei Regale; cu un cuvânt: prin aspectul general de frumsețe, de bogăție, de sacrificii ale neamului, de cultură și de artă proprie a rasei române, capabilă ca dintr-o privire să impresioneze pe privitor și să producă o emoție estetică, merită să figureze ca ornament instructiv și educativ în casa fiecăruia.

În vederea acestora, avem onoarea a vă ruga să binevoiți a dispune să fie recomandată tuturor parohiilor din eparhia P. S. V.

Prețul unui exemplar, în dimensiuni de 0.80 pe 0.65 cu ilustrațiuni este 40 Lei; iar de lux 50 Lei. La toate comenzile dela 5 exemplare în sus, ambalajul, transportul, recomandarea și rambursul vor fi în comptul administrație hârtii.

Comenzile se adresează dlui A. D. Atanasiu profesor, str. Bărboi No. 3, Iași, sau la „Cartea Românească” București.

Consistorul în ședința sa de astăzi a enunțat obligativitatea fiecărui preot în funcțiune, precum și a bibliotecilor parohiale de a procura imediat această lucrare prețioasă recomandându-o spre procurare și frunțașilor cărturari.

Ceace comunicăm Onor. preoțimi și comunelor bisericești spre știre și conformare.

Arad, din ședința cons. a sen. bis. ținută în 9/22 Maiu 1924.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Lupta bisericii ortodoxe române contra sectelor.

În vremurile când țara noastră era mică, nu prea era neliniștită de sectele, care astăzi bântuie poporul nostru românesc. Din clipa ce neamul nostru a intrat în hotarele sale firești, acestea se înmulțesc, văzând cu ochii. Faptul acesta a deșteptat atențiunea conducătorilor politici și mai cu seamă a celor duhovnicești, și de aceea au luat cu toții diferite măsuri. Pe deoparte au înființat o catedră de „misiuni” (noi am fi numit-o de *combaterea sectelor*, deoarece de numirea de „misiuni” nu corespunde adevărului), la Facultatea noastră de teologie din București. Nu cunosc programul acestor cursuri, pe care le face d-l *Vasile Ispir*, începându-le nu de mult. Dar o întrebare se ridică înaintea noastră cu îndrăzneală: de ce s'a pus numai la Facultatea de teologie o asemenea catedră? Oare sectele bântuie numai la orașe? Este o datorie a celor ce conduc viața bisericească, ca să se gândească, dacă nu este bine ca această catedră să se înființeze și la fiecare din seminariile existente, pentru că, dacă este vorba de dezvoltarea acestor secte, apoi ele se întind tot cu aceeași repeziciune atât prin târguri, pe la margini, cât și pe la sate, dacă nu cu mai multă grabă pe la sate, unde mintea omului este mai simplă și mai ușor de convins. Singurul seminar unde se predă acest obiect, este seminarul teologie din Chișinău, și adugăm, nu știm până când. Nu toți seminariștii pot urma cursurile teologice din București și afară de aceasta, chiar și fără de un curs anumit, nu există literatura specială pe care ar putea-o citi cel ce ar dori aceasta. În Bulgaria lipsa aceasta s'a văzut și Sf. Sinod a

Biblioteca

căutat să o completeze, punând acest obiect și la tânărul seminar din Plovdiv (Filipopoli), unde este profesor chiar alcătuitorul cărții despre care vom vorbi mai jos. În Serbia, chestia sectelor s'a dezlegat prin interzicerea prin lege a întinderii oricărei secte. Este de discutat, dacă această hotărâre este bună sau rea.

O a doua măsură, pe care au luat-o conducătorii noștri, este aceea de a înființa prin buget posturi de misionari, cari să cutreere țara dela un capăt al ei până la altul, pentru a stârpi această boală foarte molipsitoare. Dar aceste posturi înființate pe hârtie nu au nici până astăzi doritori. Și acum s'ar ivi acești oameni, dacă nu sunt pregătiți? Unde au învățat ei lucrul acesta vrednic de toată atențiunea și iscusința a prea puținor oameni? La noi s'a discutat o chestiune cu totul lăaturalnică de cât aceea; care trebuia să fie ajutată și să fie pe deplin luminată: dacă persoana profesorului trebuie să fie sau nu îmbrăcată în haina preoțească. Și aceasta este o nouă chestiune și nu știu, dacă partizanii hainei preoțești pot birui, aplicând chestiunea la vremea în care trăim. Totdeauna bisericile, cari au pus chestiunea în acest chip și pe un astfel de teren, au greșit drumul. Definițiunea bisericii este limpede: ea este adunarea tuturor celor cari cred în învățătura lui Iisus Christos. Și dacă cercetăm munca cărturărească din țările ortodoxe, numărul celor neîmbrăcați în haina sacerdotală întrece pe acela al celor îmbrăcați într'ansa. O asemenea teorie este susținută astăzi numai din interese personale de castă. Interesele bisericii sunt altele și lumea vede lucrurile anume ca noi.

Prin urmare, chestiunea care o punem aici este următoarea: ca să existe posturi de misionari, trebuie să avem literatură trebuitoare. Cum trimetem pe acești ostași la lupta așa de grea fără armele necesare? Cum lăsăm pe plugar fără unelte de muncă? Nici un domeniu teologic nu este așa de sărac ca cel privitor la secte și combaterea lor. La noi, nici seminaristul, nici teologul, nu cunosc nici măcar în ce constă esența fiecărei secte. Cum ar putea ști el chipul cel iscusit de combatere al lor?

În vara anului 1922, când plecăm din gara Sofia spre Varna, am avut prilejul să discut cu un adventist, anume însărcinat de comunitatea sa să călătorească în tren și să vândă Biblia, discutând și răspândindu-și ideile sale printre cititorii și țărani, cari mergeau la casele lor. Imediat autoritățile căilor ferate l-au îndepărtat. În țara noastră totul este tolerat, dar nici măcar nu avem puțința să ne apărăm credința noastră

strămoșească. Primele lucrări contra adventismului a apărut la noi care au ca temelie literatura rusă pe, care au putut să o citească numai rarii studenți ai Academiiilor spirituale ruse. Una din aceste cărți este cartea P. C. Părinte Constantin Nazarie, care a născut și altele la fel, cum este și a Pr. Dimitrie Georgescu din București. Nu avem până astăzi un curs complet, sau un manual pentru a putea fi citit de toți teologii noștri din România întregită. Această carte ar putea fi o bună călăuză pentru toți cei însărcinați cu o astfel de lucrare grea.

Aici, în Chișinău, prin hărnicia și priceperea unui pumn de oameni bisericești, s'a înființat de un an de zile o „Asociație“ de tipărituri fie originale, fie traduse din limba rusă, care să dea literaturii teologice și istorice tot ceea ce ne lipsește și care ar forma o completare fericită. Prima carte a fost lucrarea d-lui Șt. Ciobanu, înstitulată: „Cultura românească în Basarabia sub stăpânirea rusească“, care a adus un material necunoscut pentru literatură cu neamul nostru, care a purtat pe sufletul lui apăsarea unui jug străin. A doua carte este „Șase cuvântări despre natură“ ale arhiepiscopului Inochentie de Odesa și Herson, traduse de fostul episcop de Huși, Nicodim, scoase în ediția doua, din care Asociația nu mai are de cât foarte puține. A treia lucrare, pe care am pus-o sub tipar, este marea operă de peste 500 pagini a lui M. A. Calnov, înstitulată „Combaterea învățăturilor mincinoase ale sectanților raționaliști ruși“. Lucrarea aceasta a fost alcătuită de autor și scoasă în a doua ediție la Odesa, fiind socotită ca una din cele mai bune lucrări prin metoda și limba de expunere a tuturor chestiunilor în legătură cu sectele. Ea s'a impus îndeosebi după anul 1905, după revoluția rusă, care prin legile sale de atunci a admis toleranța față de confesiuni, lucru care a adus îndrăzneală în taberele sectanților și ei s'au pus pe lucru. Activitatea lor nu s'a rezumat numai în deschidere de localuri de rugăciuni, ci au scos la lumină și a mulțime de colecțiuni cu cântece, pe cari le cântă adepții sectei. Lucrul se repetă exact și la noi. De aceea socotim, că facem un lucru bun și folositor dacă punem sub tipar o așa de însemnată lucrare. Ea cuprinde lămurirea a 24 de chestiuni: *Despre st. Tradiție; biserica lui Christos; preoția cea adevărată din biserica lui Christos; închinarea și chemarea în rugăciunile noastre a St. Ingeri și a celor plăcuți lui Dumnezeu; venerarea sf. moaște; chemarea sf. Fecioare Maria; rugăciunea pentru cei morți; grația lui Dum-*

nezeu cea mântuitoare; și botez; ungerea cu sf. mir; sf. împărășire; pocăința și mărturisirea; sființirea sf. mtr; despre trebuința închinării externe a lui Dumnezeu său a rânduelilor și simbolurilor creștine; sf. cruce și semnul crucii; sf. posturi ale bisericii creștine; despre schimbarea prăznuirii Sâmbetei cu Duminică; despre sufletul omenesc; jirea lui spirituală și despre starea lui conștientă după moartea omului; despre a doua venire a lui Christos, sfârșitul lumii și judecata obștească; și despre noua viață a celor drești și a păcătoșilor; despre jărământul făcut în numele Domnului și despre îngăduirea războiului și împotrivirea celui rău." Acestea sunt capitolele cuprinse în această carte, care va forma dicționarul de texte așezate la locul convenit și așa fel, încât fiecare le va afla repede și cu lămurirea dată. Toată lucrarea este tradusă. Acum avem sub tipar primele chestiuni, căci se va publica în broșuri (cu paginația în continuare pentru acele exemplare, cari vor forma volum întreg). Tipărirea lor în broșuri se face pentru a fi mai ușor la cumpărat și pentru a ne ajuta cu ceea ce vom putea prinde din vânzarea primelor cărți-cele la scoaterea de sub tipar a celorlalte. Aceste măsuri pline de grijă le luăm, fiindcă în împrejurările de astăzi este în adevăr o mare îndrăzneală să mai tipărești ceva. Socotim, că seminariile teologice, facultățile de teologie, preoții, monahii și ierarhii bisericii noastre ne vor da de știre asupra numărului de exemplare cari le vor face trebuință, atât pentru biblioteci, cât și pentru trebuințele lor personale. Alături de tipărirea Institutului biblic, munca noastră nu se va risipi fără rost în biserica noastră. Cel ce scrie aceste rânduri socotește, că este chiar o datorie ca fiecare cu noile ei cunoștințe de limbi să aducă acest prinos pentru ajutarea la marea operă românească. Exploatarea cunoștințelor fiilor neamului românesc din provincii este o datorie, cu care fiecare este însărcinat. Credem, să ne împlinim această datorie, scoțând dintr'o limbă puțin cunoscută toate comorile trebuitoare teologiei românești.

Șt. Berechet.

„(Bis. ort. Rom“).

Șerbările culturale dela București

Membrii Asociațiunii noastre culturale au sosit Vineri și Sâmbătă în București. Capitala țării li-a făcut o primire neobișnuit de călduroasă. Societățile culturale bucureștene și reprezentanții autorităților au ținut să dea manifestărilor dela București proporțiile unei festivități a neamului românesc, pentru a scoate la iveală solidaritatea națională și culturală a fiilor țării întregite.

La urările de bun sosit în capitală, rostite Sâmbătă în gara de nord din partea reprezentanților primăriei și ai Caselor naționale, a mulțumit I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*. În răspunsul său, înaltul prelat arată bucuria ce simțesc reprezentanții culturii din părțile ardelenale ale țării, când calcă în capitala României Mari, acolo unde încă de pe timpuri grele aveau credința că răsare soarele culturii românești; membrii Asociațiunii vin să arate modesta lor muncă desfășurată în timpuri de restriște. Incheie zicând că un popor trăește prin comorile sufletului și prin acelea care apără interesele mari naționale. După aceasta dă binecuvântarea arhierască.

La ora 11 a urmat recepția dela Ateneu, unde s'au întrunit peste 800 de oaspeți, intelectuali și popor. De față au fost și A. S. R. Principele moștenitor *Carol*, II. PP. SS. LL. Mitropolitii *Miron*, *Pimen*, *Nicolae* și *Suciu* al *Blajului*, PP. SS. LL. Episcopii *Roman*, *Nicolae*.

După salutul dlui primar al capitalei *Costinescu*, A. S. R. Prințul moștenitor a ținut o vorbire de îndemn zicând:

Ca unul dintre acei cari mi-am închinat o mare parte din timpul disponibil luptei de întărire a neamului prin cultură, sunt fericit să pot saluta azi, împreună cu reprezentanții Societăților de cultură din Capitală pe reprezentanții „Astrei”, unde în totdeauna a bătut sufletul României întregite.

Această vizită trebuie să aibă un tâlc deosebit; este un semn de înfrățire sufletească a românilor de pretutindeni. Această veche și puternică asociație propovăduiește în față, unirea sufletească a tuturor românilor făcând să se umple de o nespusă bucurie sufletele noastre.

Noi vedem în această vizită solemnă o confirmare puternică a veșnicei uniri a întregii Români.

Mai văd în această vizită un semn deosebit de a doua înfrățire a tuturor: este înfrățirea acelor cari lăsând la o parte luptele politice din toate clipele vieții, (aplauze) se întrunesc împreună spre a-și uni toate puterile pentru o altă luptă, pentru o altă politică: politica de întărire și propășire a neamului.

Fiecare dintre noi avem datoria să luptăm spre a duce această luptă la bun sfârșit, pentru așezarea poporului pe baze solide, astfel ca să-l vedem la cea mai mare dezvoltare cultura românească. (Aplauze furtunoase.)

Azi, când întregul popor este chemat la conducerea țării, azi, când fiecare cetățean are dreptul să-și spună cuvântul, azi avem nevoie ca fiecare cetățean să știe ce vrea și ce trebuie să vrea.

Să întărim neamul nostru, acesta este scopul acelor cari se străduiesc pentru a promova cultura românească.

Voim cu toții o strângere a rândurilor sub acelaș drapel al culturii, pentru a putea ca sub jaldurile aceluiaș drapel să promovăm cultura românească.

Și acum un îndemn: Strângeți-vă rândurile.

Sus inimile și înainte, pentru întărirea neamului prin cultură!

În numele sfintei biserici și ca președinte al comitetului de primire, a vorbit I. P. S. Sa Mitropolitul primat *Miron*. Este de așteptat — zice oratorul — ca o cultură temeinică în toate direcțiunile va cuceri și acele terenuri de activitate socială, mult productivă, care azi sunt acaparate de atâția străini, — închegând astfel toate forțele poporului într'o armonică propășire pentru asigurarea și consolidarea României întregite și a poporului care a creat-o. Această de toți dorită țintă o vom ajunge prin mijlocirea culturii românești, numai dacă ea va rămâne și în viitor ceea ce a fost în trecut: rodul frământărilor sufletului etnic românesc, copt la razele căldurii învățăturilor evanghelice ale bisericii strămoșești“.

Au mai luat cuvântul dnl: Dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii și președintele Ateneului; E. Pangrati, rectorul universității din București; N. Iorga, în numele Ligii culturale; prof. G. Țițeica ca reprezentant al Caselor Naționale; prof. M. Dragomirescu, în numele Universității libere; Mugur, în numele „Fundațiunii Carol“.

A răspuns, pentru Asociațiune, președintele său, dl Goldiș. Exprimă mulțumiri pentru primirea ce se face fraților ardeleni când vin să întoarcă vizita făcută la Sibiu de instituția „Casele Naționale“.

Această primire — zice vorbitorul — o socotim cea mai măgulitoare recunoaștere a năzuințelor noastre de peste o jumătate de veac, cum și cel mai puternic îndemn pentru viitor și o vădită îndreptărire a nădejdelor ce punem în colaborarea de aci înainte cu toate societățile similare din patria română. Împrejmuit pretuticudenii de dușmani hrăpăreți, neamul nostru din Ardeal se aciuase în preajma bisericuțelor sale de lemn și și hrănea nădejdea de viitor din credința neclintită în dreptatea lui Dumnezeu. Răsărită din credința în dreptatea lui Dumnezeu, înființată prin doi mari mitropoliți ai bisericilor noastre naționale, având în toate vremile preoțimea cu crucea'n fruntea ei, Asociațiunea transilvană a trăit până aci și va trăi și în viitor sub scutul și înțeleapta ocrotire a strămoșeștii noastre biserici. Această Asociațiune a înfrățit sufletele tuturor românilor ardeleni, săraci și bogați, savanți și neștiutori de carte, plugari și cei cu meșteșug, creându-și astfel aceea fericită atmosferă, în care au aflat pământ roditor toate condițiile indispensabile progresului oricărui organism social, iubirea semenilor și convingerea fiecăruia, că fericirea tuturor este izvorul neînșelător al fericirii sale proprii, interesul tuturor pentru binele obștesc, respectul pentru munca fiecăruia, măsura cuviinței în raporturile sociale, principiul sacru al autorității justificate prin utilitatea sa vădită.

Când în ziua de 10 Mai 1860, — ce ciudată coincidență a zilei, — 176 de intelectuali, în frunte cu arhierii Andrei Șaguna și Alexandru Sterca Șulățiu, cereau voie dela Locotenanța transilvană pentru înființarea unei reuniuni a cărei chemare să fie „lățirea culturii populare și înaintarea literaturii“ ei spun în memoriul lor, că aceasta se va face cu „puteri unite“. Cu puteri unite: Iată gândul salvator ce tresărise în sufletele cinstiților noștri înaintași și din care a răsărit comoara cea mai scumpă: solidaritatea noastră națională desăvârșită. Acest sfânt principiu a

pregătit nemul rămânesc din Ardeal pentru ziua cea mai mare, în care s'a făptuit plinirea vremii.

După terminarea cuvântărilor, societatea corală „Cântarea României“ a dat în onoarea oaspeților un concert, mult aplaudat.

*

În aceeași zi o delegațiune de membri în frunte cu dl V. Goldiș, a făcut o vizită școalei „Ortodoxe a femeilor române“.

Delegația a fost întâmpinată de dna: Alexandrina Cantacuzino, președ. soc. și de comitetul școalei.

Dna Cantacuzino a amintit trecutul luptelor duse de Societatea ortodoxă și Asociație și a cerut o cât mai strânsă colaborare pentru propășirea culturală a neamului.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, într'o frumoasă cuvântare, a făcut apel la colaborarea societăților culturale, ce trebuie să fie factorul de progres și cimentare a legăturilor, sufletești și creștinești, ale neamului românesc reîntregit.

A urmat apoi o producțiune de coruri și jocuri naționale, dată de eleve școalei, după care membrii și oaspeții au părăsit instituția, vizitând fundația „Principele Carol“ unde a fost întâmpinați de dl prof. Mugur.

La această fundație și-a dezvoltat conferența dl I. Lupaș, profesor universitar, despre întâelele începuturi ale Asociațiunii și rolul ei în viața noastră culturală și economică.

Seara s'a dat în Teatrul național concertul reuniunii sibiene de muzică, cu concursul orchestrei orașului Sibiu.

Punctul culminant al serbărilor l-a format însă simfonia artistică aranjată de dl T. Brediceanu. În aceasta se amesteca frumoasa noastră muzică populară și cu originalul nostru port românesc. A fost frenetic aplaudat.

*

Duminică, ziua a doua, vizitatorii au asistat la slujba dumezească dela Mitropolie. Cu acest prilej a fost ridicat la rangul de mitrofor Archimandritul *Scriban*, care și-a exprimat bucuria că i s'a dat însărcinarea de purtător de cârjă și mantie, tocmai în momentul când solii Asociațiunii au venit să-și unească sufletele lor cu frații din vechiul regat. Și conționă: Zic împreună cu psalmistul: „Ce este mai bine, sau ce este mai frumos, decât a locui frații împreună?“ Nu este de ajuns, fraților, că munții nu mai sânt, și că treceți Carpații fără zăpis străin? Nu este de ajuns că toți ne bucuram sufletește de-o singură stăpânire românească? Și voi răspundeți cu toții într'un glas: *Da!* Sântem toți uniți într'o țară, însă mai trebuie să fim uniți într'un suflet și într'o singură viață. Biserica ortodoxă a fost aceea, care a pornit sufletele la lupta pentru unitatea națională. Să ne întărim dar în cugetul credinței și, îndemnați de sufletul conștiinței naționale, să pornim la lupta de cucerire a unității sufletești. —

Dela Mitropolie o lume imensă se îndreaptă către mormântul „Eroului Necunoscut“.

La ora 12 precis, dl V. Goldiș, depune — ca înalt omagiu — pe mormântul „Eroului Necunoscut“ o coroană pe a cărei panglică erau imprimate următoarele cuvinte: „*Românii ardeleni liberatorului lor*“.

Dela mormântul Eroului necunoscut delegații au

făcut o vizită la școala militară de inf. din Dealul Spirei. Au rostit cuvântări: II. PP. SS. LL. Mitropolii Miron și Nicolae, prof. G. Țițeica, V. Goldiș ș. a. Mitropolitul nostru arată că neamul românesc, deși prin vecisitudine vremurilor a fost despățit politicește, întotdeauna a fost legat sufletește, — și asta se afirmă foarte bine prin împrumuturile culturale, prin schimbul de cărți și de oameni de cultură, în decursul veacurilor. Nu acum pentru prima dată se face înfrățirea culturală; ea s'a făcut de mult. Acum însă trebuie să se facă unitatea sufletească, iată — spune I. P. Sa — tendința și cea mai vie dorință a sufletului nostru. Mulțumește apoi priceputului președinte al „Caselor Naționale“, dlui gen. *Manolescu*, pentru destoinicia de care a dat dovadă în conducerea lucrărilor de recepție a membrilor Asociațiunii, precum și tuturor acelor care au binevoit să-i dea prețiosul concurs.

În decursul zilei s'au vizitat diverse instituții culturale, biserici, monumente, fabrici ș. a. La ora 6 dl Sextil Pușcariu a ținut la Fundația Carol conferința despre graiul ardelenesc. După conferință oaspeții au vizitat expoziția Târgului Moșilor, cu interesante pavilioane.

A treia zi s'au continuat vizitele în capitală. La ora 11 o numeroasă delegație de membri a asistat la recepția dela universitate.

După serbările înălțătoare din ziua a patra, dela Văleni și Breaza, unde a defilat conducte etnografice din 30 de sate, oaspeții și-au continuat drumul spre casă.

Cercuri religioase.

După începuturile făcute anii trecuți, membrii „cercului religios Radna“ își dau seama tot mai mult despre rostul acestor întruniri. Deodată cu sosirea primăverii, care prin frumseța sa par'că îndeamnă pe oricare om la muncă mai intensivă, astfel și noi îndemnați de această minune D-zeiască, am început apostolatul prin satele cercului nostru religios.

Prima întrunire din acest an s'a ținut în comuna Păuliș în ziua de 1/14 Martie. S'a continuat în ziua de 24 Martie (6 Aprilie) în comuna Șoimoș, împreună cu adunarea „Cercului cultural al învățătorilor.“ O idee salutară aceasta, prin care reînvie legătura din trecut, care eră între preot și învățător. E timpul să ne dăm bine seama, că noi, intelectualii satelor avem un ideal comun, care nu se poate realiza numai prin lucrare comună, concentrându-ne forțele pe baza solidarității. *Vreau să zic, că ce zidește unul să nu răstoarne celalalt.* Când vom avea aceasta convingere tare, idealul — câștigarea sufletelor pentru ce e nobil și frumos — ni-l-am ajuns!

În ziua de 31 Martie (13 Aprilie) am mers în comuna Cladova, care e situată într'un loc ascuns dintre dealurile Podgoriei aradului. Cum cobori treptele tamvaiului electric, întri pe valea Cladovei. Mergi bună cale printre dealuri, acoperite cu păduri de stejar, pe șoseaua șerpuitoare, carea duce în comună. După ce te-ai oboșit mergând pedestre, vezi numai, că în vârful unui deal apare biserica, care îți vestește, că pe coastă și'n vale este comuna.

Abia întri în comună și pe țârmurul văii vezi o casă bătrână. În poartă apare un moșneag cu barba albă. E preotul satului A. Jurca. Ne întâmpină răzimat de ciomagul, care îi ușurează mișcarea. Când l-am văzut, doi stropi mi-s'au ivit în gene, reamintindu-mi de tipul preotului vremilor apuse. Ne salutăm reciproc și ne primește cu aceea *bunătate sinceră, care caracterizează pe preoții bătrâni.*

Conduși în căsuța-i patriarhală, povestim una-alta. „Am făcut cum am putut — zice — și înainte cu 23 ani, am zidit din temelie biserica cea ce o vedeți colea sus pe deal. Nu sunt mulți ani de atunci, dar a fost altă lume, alte obiceiuri, alte moravuri erau între oameni! Poporul s'a stricat, în război și-a pierdut credința cu care s'a dus deacasă. Eu aici sunt într'un loc mai ferit de lume, deci nu mă pot plânge despre al meu popor. Cetesc însă și eu că s'a schimbat mult fața lumii din afară. Mai apoi de vre-o 2—3 ani au început a veni pe aici niște oameni în haine nemțești. Zic, că sunt Români „pocăiți“ *Aceștia au adus o lege nouă și de atunci poporul meu, care trăia în cea mai bună armonie, a început să se tulbure.* S'au luat după ei vre-o câți-va bețivi, cari nu sunt în stare să-și înfrâneze patima. Si acum beau și se îmbată și chiar când îi vezi cu ochii zic, că nu-i adevărat.“

Da, da Părinte! Vin, vin, i-am văzut și noi, ba sunt chiar aici. Au venit cu fanfare, ca să meargă lumea după ei. „Dau semne mari, ca să amăgească“, chiar cum făceau Fariseii de pe vremea Dlui Hristos. Dar iată, poporul merge pe calea bisericii și nu pe calea arătată de ei!

„Am stat aici fiilor aproape 50 ani și am apărât limba și legea noastră și acum să vină niște fii rățăciți ai neamului nostru — cumpărați cu bani străini — să-mi tulbure liniștea bătrânețelor.“ *Mă miră foarte mult, cum stăpânirea noastră nu vede primejdia la care se duce poporul.*

Văzând, că se neliniștește venerabilul bătrân, i-am zis: Va veni poate o vreme, când stăpânirea va înțelege scopul venirii printe noi a acestor streini și atunci doar' va pune capăt acestui rău.

Voind a continua discuția începută, venerabilul părinte zice: „Să mergem acum la biserică, că ne așteaptă poporul.“ Atunci m'am gândit: *Acest preot bătrân timp de 50 de ani să nu fi făcut, decât numai slujbe și din când în când să mai fi dat și câte un sfat, s'a jertfit destul peatru neam. E destulă jertfă*

numai să-ți petreci viața între acești oameni, neavând nici o distracție, convenind cu intelectualii numai la intervale mari. Dacă însă te mai și străduiești și mai înduri și mizerii, duci o viață de adevărat mucenic. Mucenicie este deci viața preotului în mijlocul oamenilor cari de multe ori nu te înțeleg!

Am intrat apoi în biserică, unde poporul adunat ne așteptă cu nerăbdare. Se face vecernia împreună cu pavecernița la finea căreia preotul C. Popescu își rostește cu multă însuflețire, predica despre: „Cum trebuie serbată ziua Dlui?” Ilustrată cu multe exemple din viață, face foarte bună impresie asupra auditorilor.

Terminată aceasta urmează conferința subscribului despre: „Care este adevărata biserică alui Hristos?” Pe baza Sf. Scripturi și a Sf. Tradițiuni se dovedește, că numai biserica ortodoxă învață așa-precum s'a moștenit învățătura dela Dl Hristos și Apostolii Săi, deci numai aceasta este care duce pe creștin la mântuire.

Poporul în urma sfaturilor a rămas întărit în credință, delăturându-se unele nedumeriri poate ce s'ar fi putut produce în sufletul lor în urma propagandei baptiste.

Poporul încântat de cele auzite ne-a poftit revedere, promițând noi, că permițându-ne timpul, cât de curând le vom face plăcerea, continuând a lăți cuvântul lui Dumnezeu spre binele poporului și a patriei noastre, convinși fiind, că ne facem datoria la carea ne-am angajat.

I. Chcheleu, preot.

„Cerc religios“ la Nădlac.

— Sfințire de clopote. —

Deosebit de măreață serbare s'a petrecut Duminecă la 25 l. c. în frunțașă comună Nădlac.

La îndemnul și stăruința preoților, credincioșii bisericii noastre din aceasta comună, prin dăruiri benevole ș'au împodobit impozanta lor biserică cu 4 clopote noi.

Șirul dăruitorilor a fost deschis de către credincioasa Văd. Agata Păștean cu 40.000 lei, Nic. Chicin paroh-asesor Cons. și soția 14.000 lei, Nic, Mărginean paroh și soția, Ilie Mărginean și Dimitrie Stroia economi — 34.000 lei et. etc.

În scopul de-a ridica actul sfințirii acestor clopote la un nivel cât se poate de măjestos, preoțimea locală a crezut de bine să împreune aceasta serbare cu întrunirea „Cercului religios“ al Asoc. Clerului. Programul acestor serbări a fost executat în mod admirabil, astfel, că participanții la aceasta zi de serbătoare au avut prilejiul de-a petrece adevărate clipe de înălțare sufletească.

Sfânta liturghie s'a oficiat în modul cel mai solemn sub pontificarea P. O. D. Dr. Gh. Ciuhandu asesor ref. cons. însoțit de către P. O. D. Trăian Vățian protopop, asemenea și de către preoții: Nic. Chicin din Nădlac, Petru Nemet din Șeitin, Dr. Ioan Felea și Ioan Popescu din Pecica, Ioan I. Ardelean, din Micălaca, Nic. Mărginean din Nădlac și Cornel Vuia din Semlac.

Răspunsurile liturgice au fost executate de excelentul cor dirijat de către profesorul A. Lipovan din Arad, care și de astădată a dat dovadă strălucită a esperinței sale pe acest teren artistic, lăsând în sufletele auditorilor adâncă emoție și nădejdea bine-întemeiată, că acest cor pe lângă conducerea DSale va deveni unul dintre cele mai renumite coruri.

După săvârșirea sfintei liturghii a urmat apoi actul sfințirii clopotelor așezate provizor în fața stfei biserici.

Slujba Dumnezeiască a fost urmată de cuvântarea ocașională rostită de către P. O. D. protopop Trăian Vățian din Arad.

Părintele protopop în cuvântarea sa rostită cu adevărată vervă oratorică, a știut să îmbine cu o norocoasă așezare a ideilor frumoasa pildă a Samaritencei cu gestul nobil a credincioșilor din comuna bisericească Nădlac.

Gustarea din apa cea vie a Mântuitorului a putut să producă asemenea jertfe cum au fost a acelor credincioși cari la îndemnul inimilor lor s'au împodobit sfta biserică cu clopotele cari vor fi menite să vestească cu glasul lor metalic Mărirea lui Dumnezeu, chemând ne'ncetat pe credincioșii bisericii să guste din izvorul cel neseecat al Evangheliei Mântuitorului.

Părintele protopop invită pe credincioși să cerceteze sfta biserică din îndemnul inimii și cu gândul cel curat a creștinului, care fără a-se gândi la alte interese lumești va căuta în sfânta biserică, singur acel izvor de mângăiere din care gustând va dobândi cea mai scumpă comoară netrecătoare; Mântuirea sufletului!

Incheiându-se astfel între clipe înălțătoare partea întâie a serbării, mulțimea invitaților a luat masa comună oferită din partea comunei bisericești.

După masă a urmat la sfta biserică conferința P. O. D. Dr. Gh. Ciuhandu.

Este prea puțin a rosti aici un cuvânt de laudă la adresa conferențiarului pentru a-ne achita de-o datorie în marginile unui simplu raport.

În complexul ei, aceasta conferință a fost un studiu de valoare extraordinară pentru fiecare creștin ortodox, care ține mult la biserica sa și la trecutul ei istoric.

Întreaga conferință, urma aceluiași idei bazate pe date concrete din istoria trecutului nostru ca biserică ortodoxă română. Iar ca idee principală domina

înșirarea nesfârșitelor lupte cari a avut să le îndure ortodoxia din partea dușmanilor ei și pe lângă toate acestea lupte, ea a ieșit biruitoare urmându-și acest drum de glorie către ținta adevărată: — întărirea ortodoxismului în biserica Mântuitorului!

Auditorii au rămas adânc mișcați de cuvintele rostite de Părintele asesor-referent admirând munca uriașă carea a depus-o în această operă a sa, și căreia publicare sperăm că vom avea fericirea s'o vedem realizată.

Distinsul conferențiar a fost viu exclamat de cei prezenți.

Programul serbărilor se încheie prin cuvântarea Părintelui Ioan I. Ardelean președ. desp. Arad al Asoc. clerului.

În cuvântarea sa resumează cele petrecute în decursul zilei atât de înălțătoare, care cu drept cuvânt se poate numi pentru credincioșii din aceasta comună: „ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa“...

Serbarea aceasta — spune Sfinția sa — a avut caracterul ei religios, cultural, științific, cari toate, sunt surorile dulci.

Cultura este o rază de înțelepciune. Știința, căutarea adevărului. Adevărul este: Dumnezeu!

Incheie cuvântul său cerând dela Nădlăcani să fie în acest ținut mărginaș, nu numai grănicerii Românilor, dar și grănicerii Ortodoxiei!

Corul întonează melodia dulce: „Aceasta este ziua carea a făcut-o Domnul“!...

Cu acestea și după concertul de seară a corului măiestru lui Lipovan s'a încheiat frumoasa zi de serbătoare în com. Nădlac, după cari în fine ne-am depărtat la ale noastre adaugând sufletului nostru o rază de mângăiere creștinească, fiind adânc mulțumitori față de harnicii preoți locali al căroră merit netăgăduit este succesul atât de splendid al serbării memorabile din frunțașă comună Nădlac.

Ioan I. Ardelean,
preot, președ. desp. Arad.

INFORMAȚIUNI.

Anunț. Se aduce la cunoștință celor interesați, spre știre și orientare, că examenele elevilor particulari dela Institutul teologic ort. rom. din Arad, vor avea loc în zilele de 12/25—15/28 Iunie și anume: Miercuri în 12/25 Iunie examen în scris cu elevii din toate cursurile, iar în zilele de Joi, Vineri, Sâmbătă

în 13/26—15/28 Iunie examenele orale, începând cu elevii din cursul al III-lea și continuându-se cu elevii din celelalte cursuri.

Arad, la 10 Maiu 1924.

Dr. Teodor Botiș, director.

Descoperirea unei vaste organizații monarchiste ruse în Basarabia. Inspectoratul de siguranță, după mai multe cercetări, a dat de urma unei organizații de monarhiști ruși cu întinse ramificații în țară și străinătate. Ea complota contra țării de chestia Basarabiei.

Poliția a reușit să aresteze și o persoană marcantă, membru important al acestei organizații.

Cercetările continuă; s'au trimis numeroase echipe de agenți în diferite părți ale țării pentru urmărirea.

În jurul descoperirii se păstrează cel mai strict secret.

Fraudele dela Chișinău. La percepția I-a Chișinău s'au descoperit însemnate fraude și falșuri și după primele indicii s'ar părea că suma defraudată atinge cifra de 100.000 lei.

Fraudele s'au descoperit grație faptului că mai mulți contribuabili din raza percepției, văzându-se urmăriți de agenții percepției pentru diferite impozite pe care de fapt le achitaseră de mult, având recipise doveditoare de plata lor, au reclamat cazul autorităților.

Autoritățile sesizate de aceste numeroase plângeri, au ordonat o anchetă, care a dat rezultate surprinzătoare.

Percepția a lansat o publicație către toți contribuabilii din raza acelei percepții, invitându-i să se prezinte la sediul percepției cu toate chitanțele emise dela 1 Ianuarie 1924 până în prezent.

A V I Z.

Cu onoare aduc la cunoștință onorabilului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
architect.

CONCURSE.

Conform rezoluțiune Veneratului Consistor diecezan Nr. 1875/924, pentru îndeplinirea parohiei vacante **Pojoga**, protopresbiteratul Lipovei, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Un intravilan parohial fără casă.
2. Una sesiune parohială, constatătoare din circa 20 jughere catastrale pământ, notificându-se că întregirea ei la 32 jughere s'a cerut la Comitetul Agrar.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.
5. Intregirea dela stat.

Alesul e obligat a suporta toate dările publice după venitul parohial și să catehizeze la școala din loc, apoi a predica regulat în sfânta biserică.

Parohia e de clasa III., deci reflectanții au să dovediască că posed asemenea calificatiune, iar recursele ajustate cu documentele recerute în original precum și cu atestat despre serviciul prestat până aci și adresate Comitetului parohial ort. român din Pojoga să le subștearnă P. On. oficiu protopopesc ort. român din Lipova, îndatorați fiind a se prezenta în sfânta biserică din Pojoga în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai cu observarea strictă a celor dispuse prin § 33. din Regulamentul pentru parohii, dovedind prealabil protopresbiterului tractual cu posed calificatiunea prescrisă. Cei din altă dieceză, vor dovedi, că au înalta încuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop diecezan de a putea reflecta la aceea parohie.

Pojoga, din ședința Comitetului parohial ort. român, ținută la 7/20 Mai 1924.

În conțelegere cu *Fabriciu Manuila*, protopresbiter tractual.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei I-a din **Toracul-mic** (jud. Torontal, Reg. Sârbo-Horvato-Sloven) se publică concurs cu termen de alegere de **45 de zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala.“

Parohia este de clasa I.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială constătoare din 30 jug. cadastrale, pământ arător.
2. 75 dinari, rescumpărare de bir.
3. Stolele legale.
4. Eventuala întregire a dotațiunii dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Casă parohială nu este. Preotul ales va suporta

toate dările publice după beneficiul său din parohie și va fi deobligat să catehizeze la școlile primare din comună, unde va fi designat de către autoritățile competente.

Parohia fiind de clasa I, dela recurenți se cere calificatiunea prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84/1910. Recursele ajustate regulamentar și eventual cu atestat de serviciu se vor adresa către comitetul parohial din Toracul-mic (Mali-Torak) și se vor înainta Oficiului parohial din Sârcia (Sarca, Reg. S. H. S.), iar reflectanții pe lângă observarea strictă a §-lui 33. din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică, din Toracul-mic spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimare dela P. S. Sa dl Episcop al Aradului, că pot recurge.

Comitetul parohial din Toracul-mic.

În conțelegere cu: *Gherasim Andru*, administrator.

—□—

5—6

Pentru îndeplinirea parohiei a II-a din **Toracul-mic** (jud. Torontal, Reg. Sârbo-Horvato-Sloven) se publică concurs cu termen de alegere de **45 de zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala.“

Parohia este de clasa I.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 30 jug. cadastrale, pământ arător.
2. 75 dinari, rescumpărare de bir.
3. Stolele legale.
4. Eventuala întregire a dotațiunii dela stat, pe care parohia nu o garantează.

Casă parohială nu este. Preotul ales va suporta toate dările publice după beneficiul său din parohie și va fi deobligat să catehizeze la școlile primare din comună, unde va fi designat de către autoritățile competente.

Parohia fiind de cl. I, dela recurenți se cere calificatiunea prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84/1910. Recursele ajustate regulamentar și eventual cu atestat de serviciu se vor adresa către comitetul parohial din Toracul-mic (Mali-Torak) și se vor înainta Oficiului de parohial din Sârcia (Sarca, Reg. S. H. S.), iar reflectanții pe lângă observarea strictă a §-lui 33. din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Toracul-mic spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimare dela P. S. Sa dl Episcop al Aradului, că pot recurge.

Comitetul parohial din Toracul-mic.

În conțelegere cu: *Gherasim Andru*, administrator.

5—6

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**